

www.salampnu.com

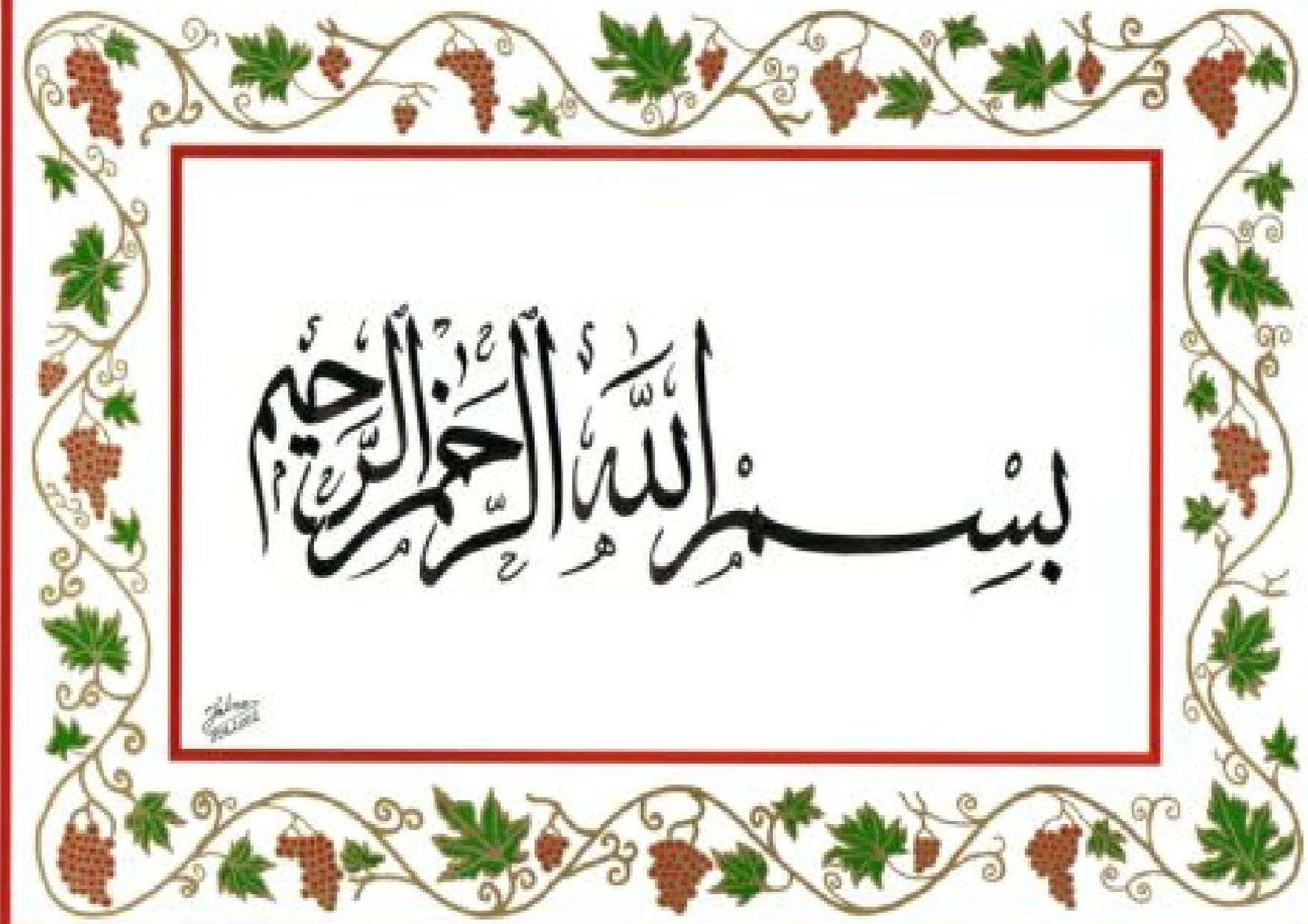
سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Handwritten signature or mark in the bottom left corner of the calligraphic frame.

نام و نام خانوادگی : محمد محمدی پور

نام استاد : دکتر شیبانی فر

موضوع : اصول فقه ۲

منبع : الوسيط في اصول الفقه

ترجمه و شرح : دکتر محمد حسن شیبانی فر (هیئت علمی دانشگاه پیام نور)

مقصد دوم در مورد نواهی

فصل اول

اجتماع امر و نهی

معنایی اجتماع امر و نهی

مطلب اول

تفاوت اجتماع امر و نهی با دلالت نهی بر فساد

مطلب دوم

تفاوت اجتماع امر و نهی با مسئله تعارض دو دلیل

مطلب سوم

استدلال کسانی که اجتماع امر و نهی را جایز می دانند

تضاد و تناقض گویی در مقام جعل
و تشریح باشد

در مبادی احکام تضاد و تعارضی
باشد

تضاد در ملاک احکام
باشد

ممکن است در مقام امتثال تضادی
به وجود آید

چهار علت ممنوعیت
اجتماع امر و نهی

استدلال کسانی که اجتماع امر و نهی را جایز نمی دانند

تضاد احکام با یکدیگر

متعلق احکام عمل انسان است

مقدمات مهم

۱ متعلق اوامر . طبایع است

۲ متعلق اوامر. افراد خارجی است

۳ متعلق اوامر. طبایعی است که اینه
برای افراد است

اختلاف اصولی ها در تعلق امر
به طبیعت یا فرد

- الف) بر اساس نظریه اجتماع امر و نهی. امتثال در هر حال انجام شده است
- ب) اگر امتناعی باشیم اما امر را مقدم بدانیم امتثال امر شده است
- ج) اگر امتناعی باشیم و نهی را در صورت جهل قصوری مقدم بدانیم امتثال امر شده است
- د) اگر امتناعی باشیم و نهی را با جهل تقصیری مقدم بدانیم عمل باطل است
- ه) اگر امتناعی باشیم و نهی را مقدم بدانیم مکلف علم به حرمت داشته باشد عملش باطل است

تنبیه ها

تنبیه اول

- اضطراری که ناشی از سوء اراده و اختیار نباشد و حکم آن

تنبیه دوم

- اضطراری که ناشی از سوء اراده و اختیار باشد و حکم آن

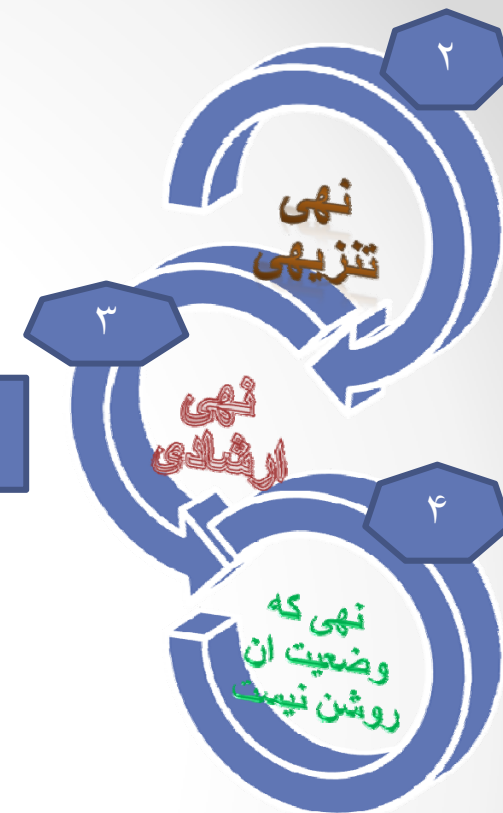
فصل دوم نهی در عبادت مقتضی فساد و بطلان است

- گاهی نهی به خود عبادت تعلق می گیرد
- گاهی نهی به جزء و بخشی از عبادت تعلق میگیرد
- گاهی نهی به یکی از شرایط عبادت تعلق می گیرد
- گاهی نهی ممکن است به وصفی جدا ناپذیر و لازم تعلق بگیرد
- گاهی نهی به وصفی مفارق و قابل انفکاک تعلق می گیرد

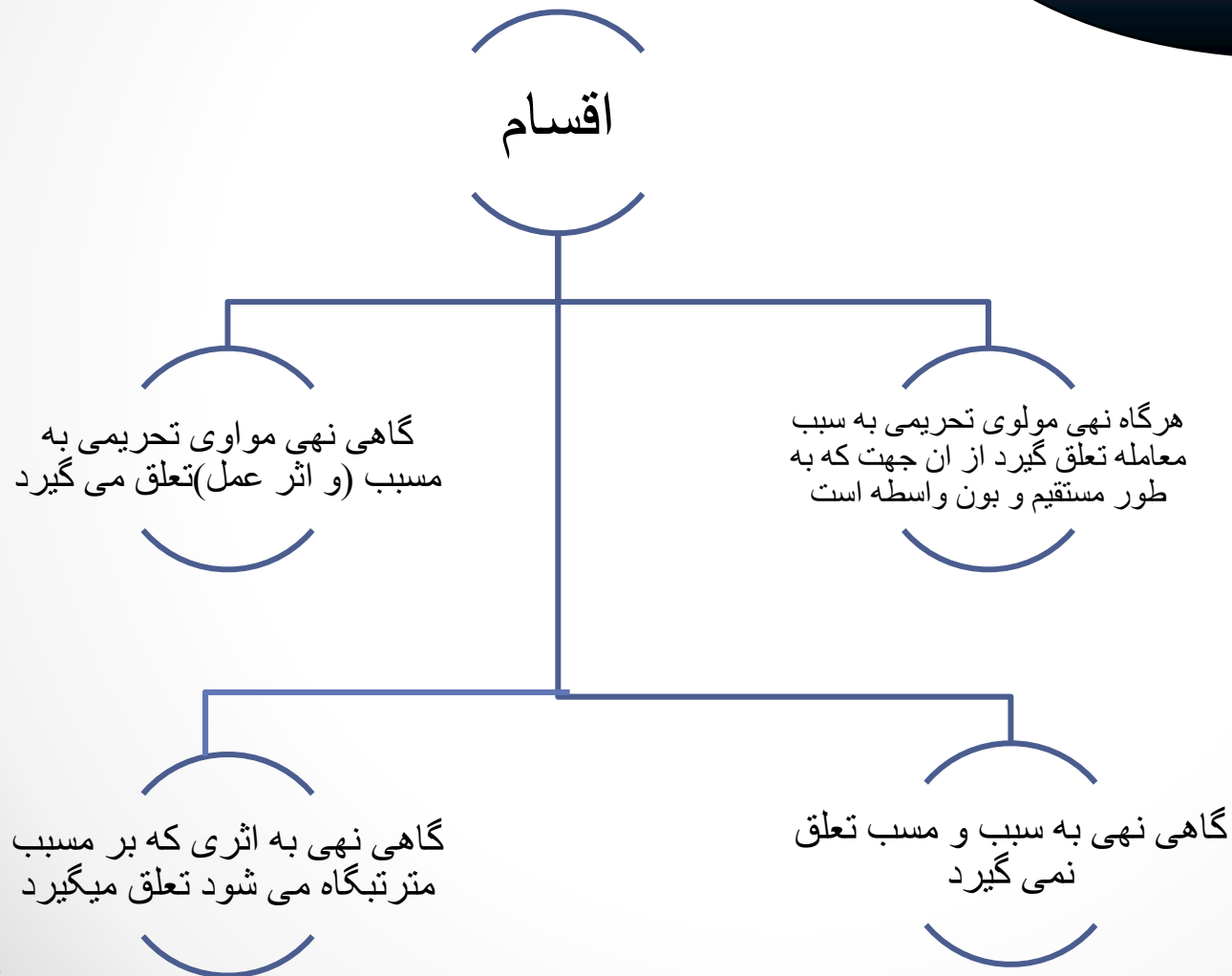
- الف گاهی نهی گویا فساد عمل است
- ب گاهی نهی ارشاد به مانع بودن منهی عنه می کند
- ج گاهی نهی ارشاد به شرطیت متعلق می کند
- د گاهی نهی ارشاد به کم شدن ثواب می کند

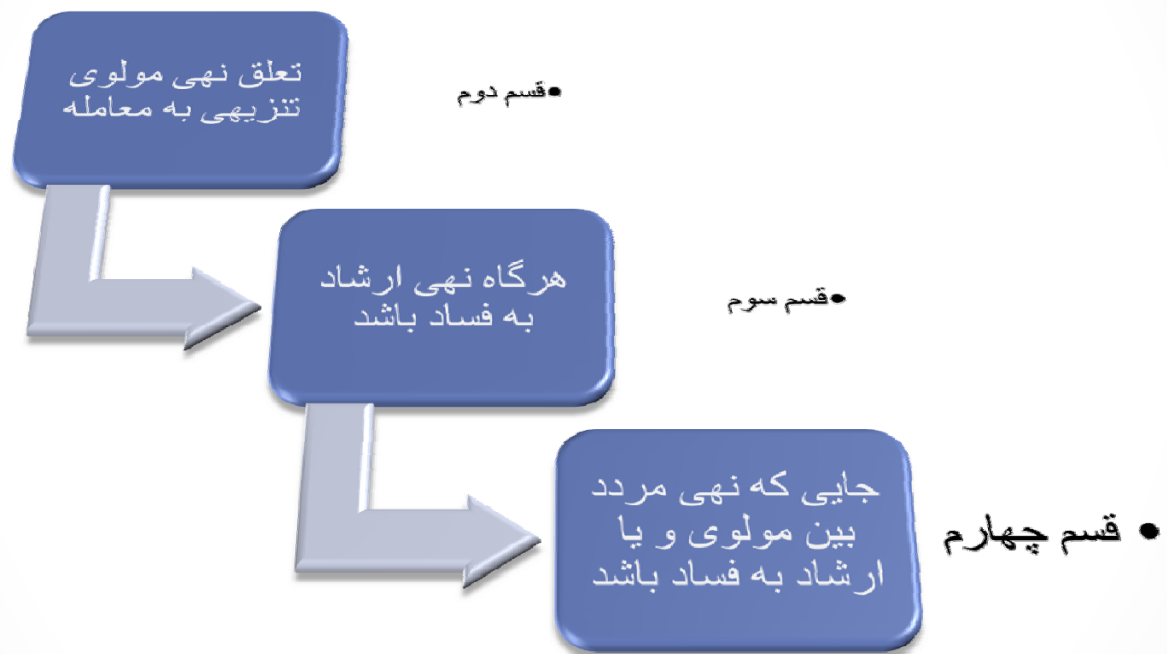
اقسام نهی ارشادی

فصل سوم نهی در معاملات موجب فساد ان است

قسم اول : نهی در معاملات موجب فساد است

مقصد سوم در مورد مفاهیم

مقدمه

۱
منظور از مفهوم گاهی ذات
معناست و گاهی مدلول الفاظ

گاهی در چارچوب
دلالت لفظ و معنا
لحاظ می شود

گاهی معنا و مفهوم
به ماهیت آن
توصیف می شود

۲
تعریف مفهوم

۳
شرط به وجود آورنده موضوع

فصل اول در مفهوم شرط

چگونگی و تحلیل مفهوم در سخنان اصولیان پیشین

چگونگی و تحلیل مفهوم در سخن متأخرین علمای اصول

مطالب جمله شرطیه از شیوه اصولی های جدید

جمله شرطیه دلالت
بر انحصار سببیت
دارد

تالی . وابسته و معلق
بر مقدم است به
گونی که مقدم سبب
و تالی مسبب است

میان مقدم و تالی
ملازمه وجود دارد

دلایل دلالت جمله شرطیه بر تبادر انحصار

تبادر

دلیل
اول

دلایل که «شرط علت منحصر برای
جزا باشد» به ذهن متبادر **نمی شود**

۱ اگر جمله شرطیه برای علت
انحصاری وضع شده بود

۱

۲ اگر چنین بود (شرط علت
انحصاری جزا بود)

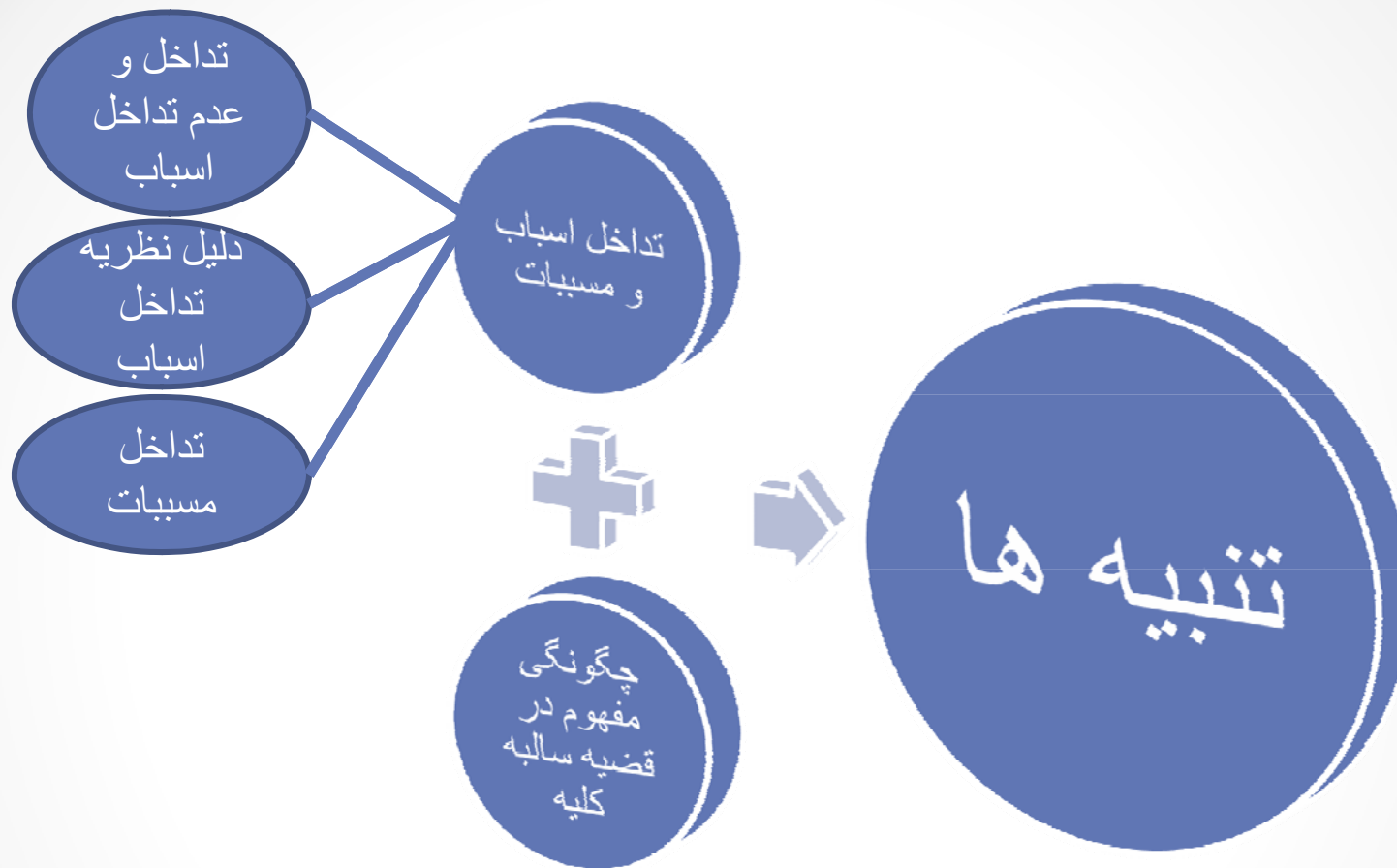
۲

انصراف

دلیل
دوم

استناد به اطلاق

دلیل
سوم

فصل دوم مفهوم وصف

در حالت از بحث ما خارج است

جایی که وصف
مساوی با
موصوف باشد

وصف عام تر از
موضوع باشد

نسبت وصف به
موصوف . رابطه
عموم و خصوص
من وجه باشد

وصف خاص تر
از موضوع باشد

منحصر به
مفهوم
وصف است

تبادر

دلایل دلالت
وصف بر
مفهوم

استناد به
اطلاق

اگر هیئت
وصفیه دلالت
بر مفهوم
نداشته باشد

فصل سوم مفهوم غایت

حکم خود غایت

بحث در واژه
«حتی»
(که آیا غایت در مگیا
جریان دارد یا خیر)

شروط دخول و عدم دخول غایت در حکم مگیا

تنها در صورتی قابل
تصور است که در آنجا
یک نقطه مشترک وجود
داشته باشد

فصل چهارم مفهوم لقب

- منظور از مفهوم لقب

- در زبان عرب لقب در مقابل اسم و کنیه قرار می دهند اما در اصول به هر چیزی که مورد حکم واقع شود

- آیا لقب مفهوم دارد؟ -

مقصد چهارم در مورد عام و خاص

مقدمه

امر اول عام . یکی از مفاهیم مشهور است که بی نیاز از تعریف است و خاص در مقابل ان قرار دارد

امر دوم عام به عام استغراقی . عام مجموعی و عام بدلی تقسیم می شود

امر سوم همانند عام . اطلاق به اطلاق شمولی (استغراقی) و اطلاق بدلی تقسیم می شود

فصل اول مخصص متصل و منفصل

صورت های قابل تصور تخصیص خوردن عام

گاهی مخصص همراه با عام در جمله می آید

مخصص همراه و متصل با عام نباشد

فصل دوم تخصیص موجب مجازات نمی شود

اصولی ها

اصولی
های جدید

(نظریه صحیح) هر چند
عام تخصیص خورده
است اما استعمال عام در
افراد باقی مانده حقیقت
است و تفاوتی وجود ندارد

در گذشته

تخصیص عام موجب
مجاز شدن آن می شود

استعمال عام و خاص از باب تعدد دال و مدلول است و هر کدام در معنایی خودش
بکار می رود

چرا گوینده لفظ عام را از همان ابتدا در معنای خاص که متعلق اراده جدی است
بکار نمی برد؟

در مورد تعدادی از افراد شک کند که آیا عام شامل آن هست یا خیر؟

فصل سوم

حجیت عام در افراد باقیمانده

فصل چهارم اجمال مفهومی مخصص

اگر مخصص از نظر مفهومی ابهام داشته باشد تردید نمائیم که مشمول
عام است یا خاص؟

صورت
اول

• مخصص متصلی که مفهوم آن
مردد میان اقل و اکثر است

صورت
دوم

• مخصص متصل که مفهوم آن
مردد میان دو فرد متباین است

صورت
سوم

• مخصص منفصلی که مفهوم
آن مردد میان اقل و اکثر است

صورت
چهارم

مخصص منفصلی که مفهوم آن
مردد میان دو فرد متباین است

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com